

**Predmetové kompetencie predmetu náboženstvo/náboženská výchova  
a ich prepojenie na vzdelávacie oblasti – 1. ročník ZŠ**

*(námet na tvorbu dvojúrovňového vzdelávacieho programu predmetu náboženstvo/náboženská výchova  
podľa jednotlivých ročníkov)*

Vzdelávacia oblasť	Č. témy	Kompetencie žiaka <i>(Pozn. kompetencie kurzívou platia pre 2 hod. dotáciu NV)</i>
Človek a spoločnosť	3, 4	- orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva rozdielnu náplň a úlohu
	3	- prežíva atmosféru Vianoc a spája ju so skutočnosťou Božieho daru pre ľudí
	4	- objavuje kresťanský zmysel slávenia veľkonočných sviatkov
Človek a hodnoty	1	- intuitívne vníma bytostnú potrebu lásky a objavuje hodnotu rodiny
	1	- objavuje hranice dobra a zla, - objavuje svoj vnútorný-duchovný svet v hlase svedomia - učí sa odhadovať dôsledky vlastného správania a konania v najrozličnejších situáciách
	3	- rozvíja základné prvky vnútorného sveta svojej osobnosti – stíšenie, vnútorné sústredenie, načúvanie
	2	- reprodukuje modlitbu Otče náš a jednoduchým spôsobom prepojí často tejto modlitby so svojim životom
	2	- vníma dôležitosť a hodnotu rodiny - pozná úlohu jednotlivých členov rodiny - má pozitívny vzťah k členom rodiny a prispôbuje svoje správanie
	4	- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné - objavuje hranice života a smrti v ľudskom živote - je otvorený túžbe života – kresťanskej nádeji - posolstvo biblických textov prepája so situáciami vo svojom živote - jednoduchým spôsobom vie vysvetliť Bibliu ako dar, ktorý dáva Boh človeku pre životnú orientáciu - opíše prebrané príklady Ježišovho učenia a jeho skutkov, pokúsi sa ich prepojiť so situáciami vo svojom živote
	5	- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, dobré/zlé - v rozsahu svojej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom - je otvorený pre dobro
	5	- je otvorený pre diferencované vnímanie sveta - je otvorený pre dar života, ktorý postupne spoznáva a rozvíja
Umenie a kultúra	3, 5	- intuitívne vníma posolstvo legendy a biblického textu
	4	- je vnímavý k morálnemu a duchovnému rámcu židovskej komunity na základe poznávania biblických príbehov
Človek a príroda	1	- prejavuje úctu k živým i neživým súčasťam prírody, stará sa o prírodu - aktívne poznáva a ochraňuje prírodu
Jazyk a komunikácia	1	- nadväzuje a vedie v skupine dialóg a rozhovor - prejavuje odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému - chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať
	2	- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu - používa „ja“ odkaz - dokáže kultivovane poprosiť
	3	- aktívne a so záujmom počúva - slovné prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania
	4	- je otvorený pre metaforické vyjadrovanie - intuitívne rozumie neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnania - svojimi slovami reprodukuje biblický príbeh o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní

**Predmetové kompetencie predmetu náboženstvo/náboženská výchova  
a ich prepojenie na vzdelávacie oblasti – 5. ročník ZŠ**

*(námet na tvorbu dvojúrovňového vzdelávacieho programu predmetu náboženstvo/náboženská výchova  
podľa jednotlivých ročníkov)*

Vzdelávacia oblasť	Č. témy	Kompetencie žiaka <i>(Pozn. kompetencie kurzívou platia pre 2 hod. dotáciu NV)</i>
Človek a spoločnosť	1	- ocení prínos byzantskej misie, činnosť sv. Cyrila, Metoda a ich nasledovníkov - vníma kultúrne dedičstvo našich otcov - <i>prijíma a rozvíja duchovné hodnoty našich otcov</i>
Človek a hodnoty	2	- uvedomuje si hodnotu odpustenia pre budovanie vzťahov - vie jednoducho odprosiť svoje priestupky - buduje v triede plnohodnotné vzťahy - <i>prejavuje záujem o aktívne počúvanie</i>
	3	- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby - <i>je schopný vyjadriť vonkajší a vnútorný postoj modlitby</i>
	4	- <i>rozlíši reálne – skutočné od nereálneho - neexistujúceho</i>
	5	- chápe a oceňuje zmysel a potrebu služby v rodine a spoločnosti - má záujem o spoznávanie spoločnosti a reaguje na jej problémy (hlad, chudoba)
	5	- ocení význam chleba a vína v živote človeka a je pripravený prehlbovať jeho význam v súvislosti so slávením sv. omše
	6	- je schopný oceniť hodnotu rodiny - je schopný spolupracovať, vytvárať väzby s inými ľuďmi - <i>konkrétnymi skutkami slúži rodine i spoločnosti</i>
	6	- sviatosti vníma z pohľadu služby pre človeka
	7	- svojou modlitbou sa angažuje pre druhých - vníma vnútorné potreby blízkych ľudí
Umenie a kultúra	1	- vníma kultúrny prínos byzantskej misie - uvedomuje si korene, tradíciu a historický vývoj písma - <i>poznáva základné prvky legendy</i>
	4	- má základný náhľad na metaforický (obrazný) spôsob vyjadrovania
Človek a svet práce	6	- pozná a uvedomuje si hodnotu služby pre rodinu, spoločnosť
Človek a príroda	3	- oceňuje význam prírody v živote človeka - prispieva k jej ochrane - <i>je otvorený pre vnímanie sveta ako symbolu dobra, krásy, transcendentna</i>
Jazyk a komunikácia	1	- uvedomuje si význam a potrebu jazyka, vlastného písma - správnym využívaním slov zlepšuje komunikáciu v triede - formuje si návyk slušného vyjadrovania
	2	- oceňuje verbálnu i neverbálnu komunikáciu - <i>cvičí sa aktívnemu počúvaniu</i> - vie prispôsobiť svoje vyjadrovanie konkrétnej situácii - vie porovnať rôzne názory a postoje a objektívne hľadá pravdu - objavuje rozmer vnútorného sveta svojej osobnosti
	4	- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania v liturgii cirkvi - komunikuje prostredníctvom gesta, postoja, pohybu - <i>dokáže vyjadriť svoje emócie</i> - <i>reflektuje spoločensky zaužívané pohyby, gestá, mimiku</i> - <i>dokáže vhodne používať symboly</i>
	5	- vie vyjadriť vďaku za tých, ktorí sa obetujú pre spoločnosť, rodinu, pre neho - oceňuje osobnosti, ktoré službou budujú spoločnosť
	7	- <i>vyjadruje svoje pocity, pozorovania, myšlienky</i>

**Predmetové kompetencie predmetu náboženstvo/náboženská výchova  
a ich prepojenie na vzdelávacie oblasti – 1. ročník gymnázií a SOŠ**

(námet na tvorbu dvojúrovňového vzdelávacieho programu predmetu náboženstvo/náboženská výchova  
podľa jednotlivých ročníkov)

Vzdelávacia oblasť	Č. témy	Kompetencie žiaka <i>(Pozn. kompetencie kurzívou platia pre 2 hod. dotáciu NV)</i>
Človek a spoločnosť	1	- je otvorený pre náboženskú rôznorodosť
	2	- ozná dokumenty zakotvujúce ľudské práva - vníma Dekalóg ako etický princíp pre vznik zákonov riadiacich štát - vníma Dekalóg ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu medziľudských vzťahov - <i>obhajuje svoje práva, rešpektuje ľudské práva druhých ľudí a osobne sa angažuje proti ich porušovaniu</i>
	6	- <i>rozumie ponímaniu bratstva v historickom kontexte ako aj jeho biblickému významu, je otvorený pre jeho uskutočňovanie</i> - je otvorený pre aktívnu účasť na slávnostiach v spoločnosti ako aj na liturgických sláveniach vo farskom spoločenstve - rozumie štruktúre a podstate slávenia kresťanskej nedele a oceňuje jej prínos pre rozvoj vlastnej spirituality a kresťanského spoločenstva - oceňuje hodnotu času, ktorý nie je naplnený výkonom alebo únikom z reality, ale stretnutím so sebou, s druhými a s Bohom - <i>vníma slávnosť ako hodnotu, ktorá dáva životu hlbší rozmer</i>
Človek a hodnoty	1	- pozná súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku - <i>dokáže si uvedomiť svoje potreby a využíva osobné zdroje pre naplnenie života zmyslom</i> - <i>má základný náhľad do prirodzených náboženstiev, vníma v nich túžbu človeka prirodzene hľadať to, čo ho presahuje</i>
	2	- chápe súvislosť Svätého písma s postojom viery a vníma ho ako výzvu pre svoj osobný život - <i>je otvorený Božiemu pôsobeniu</i> - rozvíja vo svojom živote postoje ponúknutých vzorov - je otvorený pre reflexiu vlastného postoja viery - pozná pravidlá pri neistom rozhodovaní a dáva ich do súvisu s výchovou svojho svedomia
	3	- rozumie kresťanskému pohľadu na hodnotu a dôstojnosť ľudskej osoby od počatia - <i>je otvorený pre rozvíjanie dôstojnosti života</i> - uznáva ľudskú osobu ako nositeľa ľudských práv - <i>osvojí si kritický a diferencovaný prístup k svojej osobe</i>
	3	- <i>analyzuje a prehodnotí komponenty problémovej situácie spochybňovania Ježišovej ľudskej alebo božskej prirodzenosti v minulosti</i> - <i>analyzuje a prehodnotí komponenty problémovej situácie spochybňovania Ježišovej ľudskej alebo božskej prirodzenosti v súčasnosti</i>
	4	- chápe svoj život nielen ako dar, ale aj ako úlohu budovať samého seba a vnútorne rásť - <i>vie vysvetliť základné kroky k zrelosti osobnosti</i> - <i>Božie kráľovstvo vníma ako realitu, je otvorený pre jeho rast vo svojom živote</i> - objavuje zmysel života, preberá sebariadenie a zodpovednosť za sebaurčenie
	5	- Božiu trojjednosť chápe ako symbol kvality božieho bytia a kvality medziľudských vzťahov, je otvorený pre uvedenú skutočnosť
	5	- sviatosti vníma ako symbolické znaky sprítomňujúce aktuálne Božie pôsobenie vo svojom živote a prijíma ich ako pomoc pri prekonávaní životných prekážok - <i>dokáže sa konfrontovať s vlastnou vinou, je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie</i>
	6	- rozumie kresťanskému pohľadu na ľudskú sexualitu, jej úlohu v manželstve a rodičovstve a vníma ju ako výzvu pre svoju osobnú prípravu na zodpovedné rodičovstvo - <i>vyberá si z alternatív s uvedomovaním si následkov rizikového sexuálneho správania</i>

Umenie a kultúra	1,2,3,4,5,6	-osvojí si tvorivý prístup k umeleckým dielam vyrastajúcim z kresťanstva (obraz, literatúra stavba, hudba) -umelecké dielo vníma ako výraz kresťanského učenia a kresťanskej tradície
	2	-je otvorený pre chápanie metaforickej reči viery
	4	-rozumie znakom a pravdivosti kresťanských stredovekých legiend <i>-rozumie vývoju kresťanskej legendy o sv. Krištofovi</i>
	1,2,3,4,5,6	-chápe vyjadrovanie pravdy o svete pomocou rôznych literárnych a myšlienkových foriem
Človek a svet práce	6	-stanovuje si životné ciele a chápe svoj život ako výzvu pre voľbu životného povolania -oceňuje prínos jednotlivých povolání pre cirkev a spoločnosť
Jazyk a komunikácia	1	-chápe význam komunikácie pre tvorivé budovanie pozitívnych medziľudských vzťahov vo svojom živote ako naplnenie zmyslu života <i>-chápe vzťah medzi verbálnou a neverbálnou komunikáciou, uvedomuje si reč tela ako súhrn ohybov hlavy a končatín (gest, mimiky)</i> <i>-má autentickú reč tela, ktorá nie je v rozpore s verbálnym vyjadrovaním sa</i> -využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu plnohodnotných vzťahov -je pripravený vnímať hĺbku osobného dialógu s Bohom
	2	-uplatňuje aktívne techniky počúvania s dôrazom na vypočutie si druhých -dokáže preskúmať rôzne druhy prameňov informácií a vie ich využívať <i>-rozlíši medzi pasívnym a aktívnym počúvaním, aktívne a so záujmom počúva</i>
	2	-Svätému písmu rozumie ako knihe, ktorej obsahom je svedectvo Boha, ktorý komunikuje s človekom a čaká od neho odpoveď viery
	3	-účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje, na základe prameňov obháji historickosť Ježiša a na základe evanjeliového poňatia Ježiša Krista predloží argumenty viery
	1,2,3,4,5,6	-volí správne komunikačné stratégie -účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje
Zdravie a pohyb	4	-kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich vplyvov)

